

сільськогосподарської діяльності не тільки впливає на навколишнє середовище, але водночас істотно обумовлено нею.

Так всупереч програмним документам всесвітніх самітів зі сталого розвитку де наголошується, що незбалансоване і неефективне використання природних ресурсів може стати чинником виникнення серйозних соціальних та економічних проблем, політичної нестабільності та нерегульованих конфліктів між державами, бажання агровиробників досягти більш високих показників економічного зростання призводить до виснаження природних ресурсів (даними Міністерства екології та природних ресурсів України коефіцієнт екологічної стабільності – 0,41 це свідчить, що екологічна стабільність землекористування на території України належить до стабільно нестійкої) та посилення антропогенного навантаження на навколишнє середовище, все частішими стають стихійні лиха, посухи, що безпосередньо впливає на економічний розвиток агросфери.

Справжнім викликом для аграрного сектору постає проблема зміни клімату. Продовольча безпека у довгостроковій перспективі залежить від того, як вдасться адаптувати сільське господарство до ймовірних погодних та кліматичних зрушень. Тому варто прораховувати взаємозв'язок економічних та екологічних процесів в сільськогосподарському виробництві. Пріоритетними постали питання екологізації господарської діяльності і збалансованого ресурсовикористання в аграрному секторі.

Отже, подолання негативних тенденцій у розвитку аграрного сектора вимагає перегляду усталеного ставлення до сільського господарства як галузі, що має виключно виробничо-комерційне призначення. Основними складовими сталого економічного розвитку сільськогосподарського виробництва є стабільне зростання його обсягів, структурна збалансованість, екологічність, економічна та соціальна ефективність, комплексність використання ресурсів що відповідає біокліматичному та організаційно-господарському потенціалу на селі.

УДК 005.5:35.07 / 08

КОВАЛЬ Н. В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

NadiaKoval@gmail.com

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Події кінця 2013–2015 років в черговий раз актуалізували в Україні ідею громадянського суспільства і спонукали до процесу його інституалізації. Адже, як влучно зауважив Майкл Ігнат'єфф, “демократія проголошена не може стати демократією реальною, доки громадянське суспільство не зміцніє настільки, щоб стати дієвим конкурентом і опонентом старої номенклатури”, а “без вільного та потужного громадянського суспільства ринковий капіталізм неминуче перетвориться на капіталізм мафіозний” [1].

Метою дослідження є аналіз основних підходів до розуміння сутності громадянського суспільства, вивчення основних етапів становлення громадянського суспільства в Україні, розгляд громадянського суспільства як сфери формування єдиного комплексу цінностей та відносин.

Інформаційні джерела дослідження: науково-методична література, ресурси світової комп'ютерної мережі Internet.

Методи дослідження: абстрактно-логічний, системного аналізу і синтезу.

Громадянське суспільство – вільне, демократичне, правове, цивілізоване суспільство; це ринкове багатокладне конкурентне суспільство зі змішаною економікою, суспільство ініціативного підприємництва, розумного балансу інтересів різних соціальних прошарків.

Структурними елементами цієї системи є організації (політичні партії, громадські об'єднання, асоціації) та різні об'єднання (професійні, творчі, спортивні, конфесійні тощо), що охоплюють всі сфери суспільного життя і є своєрідним регулятором свободи людини.

Є. Цокур виокремлює чотири етапи українського державотворення, а, відповідно, й періоди інституалізації громадянського суспільства: слов'янський (додержавний) період і період Київської Русі; XVI-XVII ст.; XIX – початок XX ст.; наш час [2]. Як зауважує С. Телешун, з часу проголошення Україною незалежності після „романтично-номенклатурного”, „державно-капіталістичного” і „олігархічно-демократичного” етапів українське суспільство увійшло у фазу „корпоративної демократії” (або „легалізаційного періоду”), де обмежена кількість політико-економічних гравців за допомогою фінансів, політико-корупційних послуг, інформаційних маніпуляцій, а також судової системи фактично сформувала нові правила гри, які усунули громадян від прямого впливу на політичні процеси, унеможливили інтелектуальну і кадрову конкуренцію, підмінивши їх партійним та імперативним квотуванням” [3]. Це, фактично, і призвело до Революції Гідності та сплеску громадянської активності в Україні.

Перехід до справжньої демократії передбачає перш за все зміну механізмів цілепокладання в державному управлінні, надання даній підсистемі елементів об'єктивно зумовленого, обґрунтованого і раціонального характеру. Об'єктивно цілі державного управління мають народжуватись «знизу» – іти від потреб та інтересів людей, об'єднаних у державу.

Слід наголосити, що громадянське суспільство зі своєю багатоманітністю суб'єктів, плюралізмом ідеологій тощо не може мати багато політик, не може змінювати напрями свого розвитку, не може служити то одним, то іншим прошаркам суспільства. Саме тому має розвиватись політичне і соціальне партнерство. Об'єднавчим, інтегруючим і компромісним явищем повинні стати розроблені та законодавчо визнані стратегічні, тактичні та оперативні цілі, що складатимуть основу державної політики.

УДК 338.439.5(477):005.21-021.6

ДОБРОВОЛЬСЬКА О.В., аспірантка

Білоцерківський національний аграрний університет,

e-mail: dobrovolska.olena@ukr.net

ВПЛИВ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА СТРАТЕГІЧНИЙ ВИБІР СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сталий розвиток – процес змін, в якому експлуатація природних ресурсів, спрямування інвестицій, орієнтація науково-технічного розвитку, розвиток особистості та інституційні зміни узгоджені одна з одною і зміцнюють існуючий і майбутній потенціал для задоволення потреб і прагнень людини.

Його класично визначають через взаємодію трьох груп чинників: соціальних, економічних та екологічних. Відповідно, розглядають три підходи до трактовки даної категорії.

Підхід, орієнтований на навколишнє середовище, називається "суворою сталістю" і передбачає пріоритет екології над економікою, що виражається необхідністю збереження екологічної сфери у процесі соціально-економічного розвитку суспільства та у відсутності можливості взаємозаміни природних і економічних ресурсів, які формують суспільний добробут. Підхід, орієнтований на економіку, який ще називається "слабкою сталістю", наполягає на здатності вирішувати проблеми сталого розвитку завдяки науці і техніці. Завдання полягає в пошуках наявної найкращої технології, щоб задовольнити визначені ринком потреби, або виражені ним очікування. Соціальний підхід розглядає соціальну сферу